

Bærum Elveforum – Årsberetning 2021

Våre sponsorer og støttespillere

Centragruppen

Kalkmølla Kulturstasjon

Bærum Kommune

Innholdsfortegnelse

Bærum Elveforum	3
Organisasjon og samarbeid	3
Styret.....	3
Frivilliges innsats	4
Elvevenner, facebook- og hjemmesider	4
Partnerskapsavtale mellom Bærum Elveforum og Bærum kommune	5
Samarbeid med Bærum kommune	6
Kontakt med politikerne	6
Møter i regi av Bærum Elveforum	6
Uttalelser	7
Deltagelse på kurs, møter og seminarer	7
Økonomi og regnskap	8
Regnskap	9
Revisors rapport	11
Sponsorer og prosjektbevilgninger	12
Prosjekter	12
Bærum Naturfestival.....	12
Kantsoneprosjektet	13
Opplevelser langs Lysakerelva	14
Skilt og benker langs Øverlandsvassdraget.....	14
NorElv - Norsk Elveforum	15
Skjøtsel ved Gamle Øverland Bro	15
Vassdragsleden Øverlandselva og Bærum Turlag.....	16
Sti langs Isielvas vestsida.....	21
Befaringer.....	22
Vanndirektivet.....	22
Ryddedugnad langs Øverlandselva 2 ganger pr år.....	22
Ryddedugnad langs Isielva og Lomma 1 gang pr år (høst).....	24
Bekjempelse av skadelige fremmede arter	26
Tjernsmyrtjern.....	27
Elveoppsyn.....	27
Elvegruppens arbeid	27
Engervannets Venner (EvV).....	27
Jarmyras Venner	28
Lysakervassdragets Venner.....	29
Mølladammen Restaureringsprosjekt.....	29
Øverlandsvassdragets Venner (ØVV).....	31
Skallumdammens Venner	32

Forsidebilde fra den offisielle åpningen av Vassdragsleden Øverlandselva 22/6-2021.

Til venstre: Eli Rusdal, President Fornebu og Lysaker Rotary klubb

Til høyre: Inger Elise Bergaust Lions Club Bærum/Verdande

Foto Håkan Billing

Bærum Elveforum

Bærum Elveforum ble reetablert på årsmøtet 25. mars 2015.

Bærum Elveforum er et kompetanse - og kontaktforum for frivillige arbeidsgrupper for Bærum vassdrag, med oppgave å bidra til vern, rehabilitering og gjenåpning av kommunens vassdrag, primært i byggesonen. Bærum Elveforum undersøker og rapporterer om miljøforhold langs vassdragene, og tilrettelegger for natur og friluftsliv. Vi informerer om vann og vassdrag i kommunen.

Vi bidrar til bevisstgjøring av ansvar og roller mellom frivillige organisasjoner og kommunens etater, og bidra til dialog med og samhandling mellom involverte.

Vi samarbeider med kommunale etater, grunneiere, skoler og barnehager, velforeninger/borettslag, jeger- og fiskerforeninger, næringsinteresser, andre idéelle organisasjoner, privatpersoner og andre som fremmer innbyggernes interesse for å ta vare på og oppleve vassdragene.

Organisasjon og samarbeid

Styret

Styret i 2021 besto av Bo Wingård (leder), Merete Ulstein, Synnøve Hench, Per Håkon Nervold, Anders Anker-Rasch, Eirik Fjeld, Ole Kristian Udnes og Steinar Christensen.

Kjell Skovholt (leder), Kenneth Grimley og Haakon Thaulow sitter i valgkomitéen.

Kjell Nakstad er revisor.

Terje Bøhler er sekretariatsleder.

Vi holdt ni styremøter i 2021, seks av dem digitalt.

Merete Ulstein er medlem i Voll vel.

Terje Bøhler er medlem av Norsk Biologforening, Norsk Ornitologisk Forening, Norsk Botanisk Forening, Norsk Entomologisk Forening, Norsk Zoologisk Forening, Naturvernforbundet og TEKNA.

Ole Kristian Udnes er medlem av Samfunnsøkonomenes Forening.

Steinar Christensen er medlem av Norges Jeger- og fiskerforening, Norsk Ornitologisk Forening og Naturvernforbundet.

Per Håkon Nervold er medlem av Skui vel, Vestre Bærum fiskeforening, Bærum jeger og fiskeforening og Den norske turistforening.

Synnøve Hench er medlem av Norske arkitekters landsforbund, Fortidsminneforeningen, Asker og Bærum historielag, huseier- og hytteeierforeninger, og diverse foreninger for kunst og kultur.

Anders Anker-Rasch er styremedlem i Lommedalens Vel og styremedlem i Norsk Organisasjon for Terrensykling, medlem av NITO og Bærum Birøkterlag.

Bo Wingård er medlem av styrene i Lysakervassdragets Venner, Oslo Elveforum, Naturvernforbundet i Bærum, medlem av TEKNA og Teknologihistorisk gruppe.

Frivilliges innsats

En idéell forening som Bærum Elveforum er helt avhengig av innsats fra frivillige. Mange bidrar med råd og dåd som fremmer vassdragsarbeid. I og utenfor nettverket vårt forteller man om vår flotte vassdragsnatur, og gir tips om forhold som ikke hører med i en levende vassdragsnatur. Vi har knyttet til oss mange frivillige som bidrar i søppel- og ryddedugnadene våre.

Tusen takk til alle sammen!

Elvevenner, facebook- og hjemmesider

Elvevenner

Vi har med oss elvevenner fra lokalmiljøet langs alle Bærums vassdrag: Bekkestubekken, Burudelva, Dælibekken, Eiksbekken, Haugsbekken, Isielva, Laugerudbekken, Lysakerelva, Nadderudbekken, Rustanelva, Sandvikselva, Ståvibekken og Østernbekken og Øverlandselva.

Vi har også deltagere fra faggrupper i Bærum kommune og andre organisasjoner: Natur- og idrettsavdelingen, Geodataseksjonen, Statens Vegvesen, Asker og Bærum Historielag, Bærum Turlag, Oslofjordens Friluftsråd, Brukerrådet for fisk, Vestre Bærum Sportsfiskeforening, Bærum Sportsfiskere, Bærum Jeger- og Fiskeforening, Skui Vel, Tanum Vel og Sandvika Vel.

Vi samarbeider nært med Oslo Elveforum, Asker Elveforum, Naturvernforbundet i Bærum, Norsk Ornitologisk Forening og Bærum Natur- og friluftsråd.

Ved utgangen av året hadde vi 395 elvevenner og kontaktpersoner, en økning på 31 fra 2020. Vi har mange som følger oss på Facebook og Instagram.

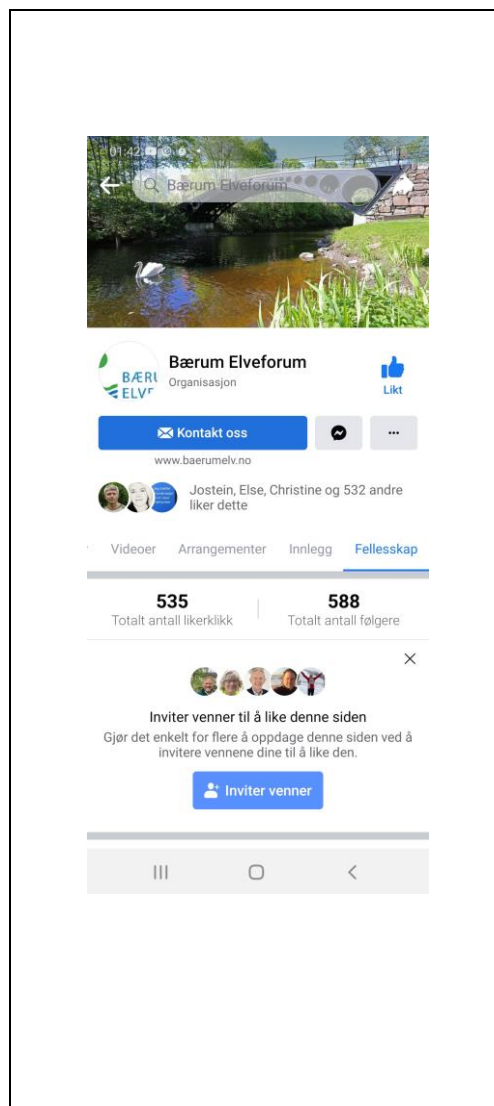
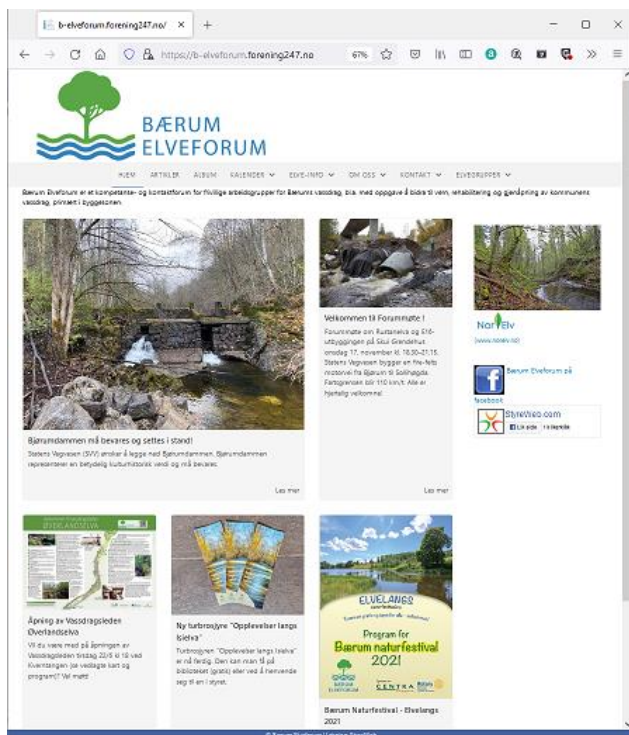
Vi følger opp henvendelser som vi får fra våre elvevenner, enten direkte eller gjennom Bærum Elveforum på Facebook eller våre hjemmesider. I 2021 dreide det seg om et ti-talls saker.

Facebook og hjemmesider

Våre facebook-sider «Bærum Elveforum» (til høyre) styres av Gunnar Fimland, og tilhengerskaren øker stadig.

Pr januar 2022 hadde vi 588 følgere og 535 likes.

Hjemmesidene www.baerumelv.no (under) oppdateres av Terje Bøhler.

Partnerskapsavtale mellom Bærum Elveforum og Bærum kommune

I 2019 bevilget Kommunestyret 2,3 MNOK over en fireårsperiode til opprydding og restaurering av vassdrag. Med dette som grunnlag inngikk vi i 2020 en fireårig partnerskapsavtale med Bærum kommune. Bærum Elveforum ble tilført kr. 0,5 MNOK i 2020 og tilføres 0,3 MNOK de tre neste årene for å utføre tiltak for å forbedre tilstanden i vassdragene i Bærum.

Partnerskapsavtalen tar for seg bekjempelse av fremmede arter, ryddedugnader og skjøtsel, skilting og stier, publikasjoner og utredninger.

Oversikt over arbeidet som er utført finnes i Budsjettrapportering for 2021 i hht Partnerskapsavtale mellom Bærum Elveforum (BEF) og Bærum kommune (BK) for opprydding og restaurering av vassdrag. Aktivitetene/prosjektene i Partnerskapsavtale er alle inkludert/beskreivet i denne årsmeldingen.

Samarbeid med Bærum kommune

Vi har et uformelt og løpende samarbeid med kommunens vannmiljø enheter. Våre nærmeste kontaktpersoner i Bærum kommune har vært avdelingsleder Morten Gunnar Estensmo, prosjektleder Ingvild Tandberg, fagkonsulent Mona Trehjørningen, fagkonsulent Gro Angeltveit, havnesjef Trond Liu Skaug, jordbruksjef Gudbrand Teigen, vassdragsinspektør Ole Kristian Johansen, fagkonsulent Dag Borud og fagkonsulent Morten Merkesdal i Vannmiljø og forurensning, og tjenesteleder Eilev Gunleiksrud i Natur-, vei og miljøforvaltning.

SaFoVa er samarbeidsforum for Vassdrag er et møteforum mellom Bærum Elveforum og relevante enheter i Bærum kommune. Bærum Elveforum organiserer møtene med innkalling og møtereferat. De to møtene i 2021 ble avholdt digitalt.

Vi hadde disse sakene opp på møtene 28. mai og 12. november: Etablering av avdeling Vannmiljø og forurensning, tiltaksplan og miljørapporter for Vannområde Indre Oslofjord Vest, biotopforbedring av Rønne elv, kantvegetasjon langs Bærums vann, bekker og elver, forurensinger i Bråtesprekkbekken og Sæterbekken/Østernbekken, potensiell forurensning av Rustanelva i forbindelse med utbyggingen av E16 fra Bjørum til Sollihøgda, mulighet for forurensning fra og kvikkleireskred til Øverlandselva fra nedlagte søppeldeponi Øverland II, mulig åpning av Ståvibekken under Gamle Ringeriksvei, åpning av Tjernsrudbekken langs Jarmyra, episodemålinger i Øverlandsvassdraget, publisering av årlige vassdragsrapporter, tiltak for oppmudring av Skallumdammen, bredere omtale av Bærums Stille områder, rehabilitering av Tjernsmyr og Tjernsmyrtjern, samt tiltak fra kommunens side om en bedre oppfølging av ulovlighets saker som hører inn under kommunens ansvarsområde.

Med SaFoVa har vi fått aktiv deltakelse fra kommunale etater og Naturvernforbundet i Bærum. Bærum Elveforums bidrag dreier seg bla om at vi har elvevenner med uvurderlige kunnskaper om lokalmiljøene. Ikke minst kan vi hevde våre synspunkter og øve påtrykk uavhengig av politiske føringer og administrative begrensninger. På den måten kan SaFoVa være en pådriver for gjenåpning av lukkede elve- og bekkestrekninger, for at strekninger i og langs vassdragene holder en tilfredsstillende natur- og miljøstandard, at det er mulig å komme seg langs vassdragene fra fjorden til Marka, og for utvikling av Bærums blå-grønne infrastruktur i byggesonen.

Kontakt med politikerne

14. oktober holdt vi en orientering om Bærum Elveforum for MIK.

Møter i regi av Bærum Elveforum

Årsmøtet 23. mars ble holdt digitalt via Teams. Det var 36 deltakere.

Sammen med Skui Vel arrangerte vi 17. november et fysisk forummøte der vi tok for oss Rustanelva og E16-utbyggingen. Bo Wingård fortalte om vassdraget, Ingvild Tandberg snakket om overvåkning av miljøforholdene i vassdraget, og Morten Merkesdal fortalte om utsetting av yngel og oppvekst av anadrom fisk i Isvassdraget, og om konsekvenser for fiskeforholdene i vassdraget under anleggsperioden. Prosjektleder for E16-anlegget May Bente Hiim Sindre orienterte om E16-utbyggingen og konsekvenser for vassdraget, og om

miljømålene og vassdragets biologiske mangfold. Anleggsleder Bjarte Næss fra Skanska snakket om hva Skanska gjør for å hindre utslipp til Rustanelva og Isielva. Det var 62 fremmøtte på dette forummøtet.

Uttalelser

Bærum Elveforum kommenterer løpende saker ut fra vannmiljøets beste. I 2021 sendte vi:

- Innspill til Kommuneplanens Samfunnsdel
- Klage på kommunens vedtak om dispensasjon for bygging på Ringeriksveien 187
- Høringssvar for Bærum kommunes klimastrategi
- Uttalelse som gjelder Steinskogen høydebasseng og hovedvannledning samt detaljregulering for utvidet areal for steinbrudd på Steinshøgda,
- Høringsuttalelse om bekkeåpning i forbindelse med utbyggingen av Brynsveien 47
- Uttalelse til detaljregulering Leif Tronstads plass 7 – Viken hovedkontor
- Uttalelse om bekkeåpning i forbindelse med byggesak om Emma Hjorth
- Merknad om områdereguleringen av Ballerud
- Innspill til detaljreguleringsplanen for Stabekk sentrum og gjenåpning av Stabekken
- Uttalelse om nedlegging av Bjørumdammen
- Uttalelse vedr. Bærum kommunes søknad om tillatelse til utfylling ved Rigmorbrygga i Sandvikselvas utløp
- Høringssvar: Anleggsarbeid E18, E105 Gjønnestunnellen
- Høring om Regional vannforvaltningsplan for Innlandet og Viken vannregion
- Innspill til Regionale miljøkrav i jordbruket i Oslo og Viken
- Bekymringsmelding Brynsveien 146, gbnr 93/24 (Ravinen ved Lomma)
- Bærum elveforum – uttalelse til byggesak 21/7561 Emma Hjorth - fotballbane med flomlysanlegg og lagerbod
- Merknad til planarbeidet Stabekk sentrum – detaljregulering

Vi har kommet med innspill til Planutvalget og MIK-utvalget om forvaltning av vassdragene i Bærum.

Deltagelse på kurs, møter og seminarer

To styremedlemmer har deltatt på flere kurs og seminarer:

Synnøve

- 18.-19. januar Vannseminar om naturrestaurering, Norsk vannforening og NINA
- 4. februar Lansering av norsk brukermanual for RiverWiki, NIVA
- 27. mai Sandvikselva
- 21. september Befaring Jordbru
- 31. oktober Befaring Fortidsminneforeningen Sandvika

Terje

- 4. februar Lansering av norsk brukermanual for RiverWiki, NIVA
- 5. mars NMBU-webinaret «Restaurering av fiskens leveområder»
- 22. mars Verdens vanddag 2021 - Verdsetting av vann, Tekna
- 28. mai Forvaltning og tiltak i sjøørretbekkene. – Finnes viljen, ressursene og kompetansen? FNF
- 11. mai Åpning av bekker som klimatilpasning, Miljødirektoratet
- 17. september Nasjonalt seminar om restaurering av vassdrag og våtmarker, Tekna
- 28. september Klima- og miljøeffekter av naturrestaurering, Miljødirektoratet
- 4. november Digitalt elvemuslingseminar, Miljødirektoratet
- 6. desember Kurs i vassdragsrestaurering i regi av Sabima m.fl.

Ole Kristian

- Kommunenes Sentralforbund Frokostseminar: Næringsnettverk og næringsutvikling
- Bærum Kommune: Boligseminar
- Miljødirektoratet: Åpning av bekker som klimatilpasning
- Bærum Kommune: Seminar Kommuneplanens Samfunnsdel med arealstrategi.

Merete

- Deltok på Miljøverndepartementets Nettkonferanse :
Nasjonal vannmiljøkonferanse 2021 - økt innsats for felles miljømål. 27-28.4 2021

Økonomi og regnskap

Bærum Elveforum er en interesseorganisasjon. Vår virksomhet baserer oss ikke på kontingenter fra innbetalende medlemmer, elvegrupper eller elvevenner. Vi driver Bærum Elveforum med prosjekt-, støtte- og sponsormidler fra det offentlige og næringslivet. Vi har ikke fått driftsstøtte fra Bærum kommune de siste årene.

Centra-gruppen ved Arne S. Eriksen har kommet med betydelige bidrag til restaureringsarbeidene i Øverlandsvassdraget i 2021.

Styrets medlemmer og mange elvevenner bidrar med mye egeninnsats.

Tjersmyrtjernkonto (ingen uttak):

1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
16													
17													
18													
19													
20													

Driftskonto:

1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
16													
17													
18													
19													
20													

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
22	Resultatregnskap										
23			Årsregnskap 2021				Kommentarer				
24	Driftsinntekter										
25	3120	Sponsorinntekter CENTRA-gruppen	0				Mottatt 100.000.- fra Centragruppen i jan 2020 (30.000.- drift, pr				
26							Mottatt 95.000.- fra Centragruppen i des 2020 (garanti fra Arne S				
27											
28	Prosjektinntekter										
29	3960	Partnerskapsavtale med Bærum Kommune	240,000				På konto 28/1-2021				
30	3960	Partnerskapsavtale med Bærum Kommune	60,000				På konto 10/12-2021				
31		Bærum Kommune overføring	10,000				På konto 1/6-2021				
32											
33	3960	Fra Oslo Elveforum	30,000				Prosjekt "Opplevelser langs Lysakerelva" (turbrosjyre) På konto 1				
34	3960	Fra Mustad Eiendom	20,000				Prosjekt "Opplevelser langs Lysakerelva" (turbrosjyre) På konto 1				
35	3960	Møller Bil	10,000				Prosjekt "Opplevelser langs Lysakerelva" (turbrosjyre) På konto 2				
36	3960	Statkraft	10,000				Prosjekt "Opplevelser langs Lysakerelva" (turbrosjyre) På konto 6				
37	3960	Lysakervassdragets Venner	20,000				Prosjekt "Opplevelser langs Lysakerelva" (turbrosjyre) På konto 1				
38											
39	3960	Fra Eiksmarka Rotary Club	3,400				Prosjekt "Bærum Naturfestival" På konto 19/5				
40	3960	Fra Bekkestua Rotary Club	3,400				Prosjekt "Bærum Naturfestival" På konto 18/5				
41	3960	Fra Bekkestua Rotary Club	3,400				Prosjekt "Skilt & benker" (6/9-2021 DOBBELT INN BETALING - VI MÅ				
42	3960	Fra Fornebu og Lysaker Rotary Club	3,400				Prosjekt "Bærum Naturfestival" På konto 10/5				
43											
44	3960	Fra Eiksmarka Rotary Club	30,000				Prosjekt "Skilt & benker" (Øverlandselva) På konto 19/5				
45	3960	Fra Bekkestua Rotary Club	30,000				Prosjekt "Skilt & benker" (Øverlandselva) På konto 1/6				
46	3960	Fra Fornebu og Lysaker Rotary Club	30,000				Prosjekt "Skilt & benker" (Øverlandselva) På konto 8/6				
47											
48		SUM INNTEKTER (summert feltene over):	503,600								
49		SUM Driftsinntekter (fra Ark2)	503,600				INNEKTSIDEN ER SJEKKET (overført fra ark2) OK 18/1-2022				
50											

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
52	Driftsutgifter										
53	7790	PSA-prosjektutgifter	320542.25				Alle utgifter knyttet til de ulike prosjekter under PSA (merk: Prosj				
54	4000	Seminar/kurs (arrangere)	0.00								
55	5510	Kontorlederlønn inkl. MOMS (SENATUR)	74062.50								
56	6020	Kursavgift ...	950.00								
57	6030	BEF-møter m/eksterne (forummøter etc)	1766.00								
58	6040	BEF-møter interne	0.00								
59	6710	Profiling, markedsførinf, trykksaker	0.00								
60	6800	Kontorrekvisita	0.00								
61	6810	IT-drift, styreWeb, domensShop	6131.62								
62	7770	Bank- og kortgebyr	308.50								
63	7790	Andre kostnader	118017.25								
64		SUM Driftsutgifter (summert feltene over)	521778	0	0						
65		SUM Driftsutgifter (fra Ark2)	521778				Sjekk Ark2 OK 18/1-2022				
66											
67											
68											
69		Driftsresultat:	-18,178								
70											
71											
72		Finansinntekter/renter:	0				Ref bankes årsoppgave for 2021				
73		Årsresultat	-18,178								
74											
75	Balanse pr 31.12.2020										
76	Eiendeler										
77		Kapital "på bok" ifjor (pr 1/1-2021)	282,193				I følge Årsoppgave for 2020 fra DNB				
78		Kapital "på bok" i år (pr 1/1-2022)	264,014				I følge Årsoppgave for 2021 fra DNB				
79											
80	Egenkapital										
81		Kapital pr. 1.1.2021 ("på bok" fra DNBs årsoppgave for 2020)	282,193				(som vist over, se "Eiendeler: Kapital "på bok" ifjor (pr 1/1-2021)				
82		Årsresultat	-18,178				(se "Driftsresultat" over)				
83		Kapital pr. 1.1.2022 (summert de to postene over)	264,015				EN KRONE FORSKJELL I FORHOLD TIL DET VI HADDE PÅ BOK PR 1/1				
84							KONKLUSJON: AVSTEMT OK 18/1-2022				
85											
86		Herav "øremerkede midler"									
87		- Møllerdammen fra Sparebaksiftelsen		45000			Skal brukes av Anders Anker-Rasch til "sitt" prosjekt "Mølladamm				
88											
89											

Revisors rapport

Revisjonsrapport

Bærum Elveforum

Regnskapet for 2021 er revidert og funnet i orden. Bankbeholdningen er avstemt med kontoutskrift fra DNB. Året viste et underskudd på kr. 18.178,12 som er postert mot egenkapitalen. Pr 31.12.2021 er den kr. 264.014,73 herav er kr. 45.000 øremerkede prosjektmidler.

Kolsås, 17.02 2022

Kjell Nakstad
Revisor

Parti fra Isielva i Kjaglidalen. Foto Terje Bøhler.

Sponsorer og prosjektbevilgninger

Vi fikk svært god prosjektstøtte fra Centra-gruppen i 2021, både generelle midler til Øverlandselva og ikke minst midler til prosjekt «Skilt og benker» langs Øverlandsvassdraget. Et prosjekt som vil videreføres i 2022. Tusen takk!

Vi får gratis møtelokaler i Kalkmølla Kulturstasjon ved Franzefoss, stor takk til anleggssjef Øystein Ulsetten hos Franzefoss Minerals AS! Imidlertid har vi i 2021 ikke hatt anledning til å nyttiggjøre oss lokalene.

Vi fikk prosjektmidler fra Bærum kommune gjennom Partnerskapsavtalen.

Prosjekter

Bærum Naturfestival

Siden Bærum kanskje er den kommunen i Norge med aller størst naturmangfold ønsker vi å vise frem noe av denne flotte naturen til publikum. Dette tror vi vil kunne bidra til at folk tar bedre vare på naturverdiene våre. Bærum Naturfestival har blitt avholdt både i 2017, 2018 og 2019. Da var det Bærum Natur- og Friluftsråd som arrangerte det. I 2021 er det Bærum Elveforum som er vertskap for arrangementet, denne gang med undertittelen "Elvelangs". Bærum Naturfestivals program for 2021 bestod av en rekke turer langs våre elver, vann og vassdrag. Noen turer er i regi av naturfaglige foreninger, andre aktiviteter er guidede «opplevelsesturer» langs våre vassdrag. Programmet ble hele tiden oppdatert under hjemmesiden naturfestival.no for å informere om de stadig foranderlige covid-hensyn.

Våre turledere er blant de aller mest kompetente på sitt fag/område.

Kantsoneprosjektet

I tilknytning til Partnerskapsavtalen som er inngått mellom Bærum Kommune og Bærum Elveforum er det gjennomført en grov kartlegging av vegetasjonssonene langs vassdragene i Bærum. Rapporten er skrevet av Senatur ved Terje Bøhler.

Bakgrunnen og mandatet for oppdraget er en oppfølging av vedtak i Hovedutvalg for Miljø, idrett og kultur 12.11.2020: «AP 15: Lage en oversikt over hvor det mangler kantsoner langs vassdragene våre».

Rapporten kan lastes ned her:
<https://tinyurl.com/4v6ap394>

Vegetasjonssoner langs elver og bekker i Bærum

Eksempler på områder med mangelfulle vegetasjonssoner.

Opplevelser langs Lysakerelva

Turbrosjyren Opplevelser langs Lysakerelva ble ferdig i november 2021. Terje Bøhler var ansvarlig prosjektleder, Solveig Emilsen var redaktør og skribent, og John Tibballs var en betydelig bidragsyter.

Turbrosjyren ble sponset av Lysakervassdragets Venner, Mustad Eiendom, Møller bil, Statkraft og Oslo Elveforum.

På grunn av smitteverntiltak blir turbrosjyren offisielt lansert på årsmøtet til Lysakervassdragets Venner 9. mars i år. Da legges den ut på Bærum Elveforums hjemmesider.

Turbrosjyren er utarbeidet etter mal fra [Opplevelser langs Øverlandselva \(last ned\)](#).

Papirutgaver vil bli lagt ut på alle Bærums biblioteker.

Skilt og benker langs Øverlandsvassdraget

Dette prosjektet, med å lage informasjonsskilt som settes ut langs vassdraget, samt utsetting av både sitte- og spisebenker, utgjorde hoveddelen av konseptet «Vassdragsleden». Les om «Vassdragsleden Øverlandselva» annet sted i rapporten.

Se også årsrapporten til Øverlandsvassdragets Venner nedenfor.

Vi skulle gjerne hatt midler til oppdateringer og markedsføring av NorElv. Vi har derfor ikke hatt anledning å videreutvikle nettsiden norelv.no

Eirik Fjeld

Skjøtsel ved Gamle Øverland Bro

Bruken av området er økende. Folk setter seg ned på benken, leser nylig oppsatt skilt og tar det med ro. Brukerne er ryttere, hundeluftere, joggere, turgåere og pilegrimer. Til og med overnattet to pilegrimer i telt på området!

Det ble plukket søppel i to omganger og det meste av gammelt skrot ser nå ut til å være fjernet. En del frø innsamlet i 2020 ble sådd ut. Likeså ble det innkjøpt ny frøblanding fra NIBIO. Det ser ut til å være vanskelig å få frøene til å spire i konkurranse med eksisterende vegetasjon. Derimot ser det ut til at årlig slått og raking for å utarme jorda har en viss effekt på vegetasjonen og at det blir mer blomstereng-preg på området år for år. Slåttearealet ble utvidet noe i år, og vil utvides ytterligere i 2022.

Det har vært noe vindfall over stien. Motorsag har vært brukt flere ganger for å rydde opp. I tillegg er råtne trær langs stien tatt ned for å forebygge nye vindfall.

Russekål-bestanden har vært luket i 3 år og den er trolig redusert, men anvendt metode er lite effektiv. Russekål ble puttet i sekker og levert til forbrenning på Isi. Kanadagullris har vært luket i 4 år og er nær utryddet fra området! Så i år er område for bekjempelse av denne utvidet til tilgrensende arealer.

Stien gjennom området var plaget av flere omganger med styrtregn i 2020 og mye grus ble vasket vekk. På en strekning blir stien gjørmete, sleip og glatt. Et dreneringsrør er gravd for å bøte på dette og vann ledes vekk fra stien. Utkjøring av grus i stien kan bli aktuelt i 2022.

Steinhauger som skal fungere som skjulested for små dyr, insekter etc. er laget ferdig. En humlekasse ble innkjøpt og satt ut, men ble ikke bebodd av humler i 2021.

Området rundt Øverland bro er på god vei til å bli en trivelig naturperle.

Totalt: ca 75 timer er brukt til skjøtsel av området.

Gunnar Fimland

Vassdragsleden Øverlandselva og Bærum Turlag

Dette har blitt et veldig vellykket samarbeide mellom Bærum Elveforum, Øverlandsvassdragets Venner, Bærum kommune og de tre Rotary-klubbene fra Eiksmarka, Bekkestua og Fornebu/Lysaker. Bærum Elveforum har inngått et samarbeide med Rotary-klubbene om Øverlandselva. Flere aktiviteter er på plass og de fleste styres gjennom Øverlandsvassdragets Venner (ØVV), med Martin Nickelsen som er leder av ØVV.

I 2021 ble prosjektet «skilt & benker» ferdigstilt, og mye arbeid er utført. Bl.a:

- Utarbeidelse av tekster til de 7 A3-skiltene
- Utarbeidelse av tekster til de 3 A1-skiltene
- Design (grafisk utforming) av alle skiltene
- Oppsetting av alle 10 skiltene, utført av Øverlandsvassdragets Venner
- Koordinasjon, produksjon og henting av skilt hos Br. Dahl i Holmestrand
- Oppsett av alle sittebenkene, utført av Øverlandsvassdragets Venner

Velkommen til vassdragsleden ØVERLANDSELVA

BÆRUM ELVEFORUM
bærumelv.no

1 To bekker blir en elv – Øverlandselva starter der Sæterbekken og Østerbekken møtes.

2 Sumpskogen – Området mellom Øverland gård og Haga har et svært rikt skog- og elvemiljø.

3 Haga golfbane – Haga og Nordhaug golfbaner samt Toppgolf treningscenter utgjør tilsammen Norges største golfanlegg.

4 Øverland gård – Gården er nevnt i et diplom fra 1347, og har en lang historie.

5 Øverland sag – Øverland sag lå ved Øverlandskvenna (s). Sagen omtales i 1671, 1671 og 1686 i forbindelse med skattlegging.

6 Øverlandskvenna – Kvernen lå i den vesle fossen nedstrøms Øverlandsbreen. Det er såvidt man kan se rester av grunnmuren.

7 Øverlandsbreen–steinbroen – Den gamle steinbroen over Øverlandselva fra 1838 er godt bevart.

8 De kommunale fyllingene Øverland-I og Øverland-II – Den kommunale søppelfyllingen Øverland-I lå rett nord for Gamle Ringelivskvei. Den var i bruk fra 1960 til 1963. Øverland-II lå på jorden på vestsiden av elva, rett sør for Gamle Ringelivskvei, og var i bruk mellom 1963 og 1967.

9 Hoppbakken på Øverland – Hoppbakken ble anlagt på 1930-tallet. Bakken hadde naturlig utløp og snøhopp. Øverlandet gikk langt opp i åsen mot Edelgranveien. På 1950-tallet ble det tradisjonelle

10 Øverlandsrennet holdt hvert år med deltagere fra hele Østlandet. Det kunne være bortimot 400 deltagere fra 7 til 14 år. Hoppingen var maks 25 meter. Bakken ble borte da det ble anlagt søppelfylling (II) på området rundt midten/sluttet av 1960-tallet.

11 Vaskeplassene på Haslum og Åsterud – Den ene lå oppstrøms Nesbroen og den andre på Åsterud.

12 Nesbroen – Brostødet her er gammelt, fra da strekningen Sandvika-Evje–Nes–Haslum kirke ble rodelagt i 1826, noe som innebar et offentlig pålegg om at tilgrensende gårder skulle vedlikeholde veien.

13 Sager og kverner ved Nesbroen – Nes sag lå på vestsiden av elva, få meter nedstrøms Nesbroen. Kvernhuset lå også på vestsiden av elva, få meter nedstrøms Nes sag. Haslum sag lå rett nedstrøms Haslumkvenna. Sagen er nevnt i 1671 i forbindelse med skattleggingen. I dag finnes ingen spor igjen.

14 Steinaldersbøsting – I steinalderen lå havet 50–60 meter over dagens nivå. Havnivået gikk omtrent der Presteviebroen ligger i dag, i skogen overfor Skogfaret er det funnet en boplass fra steinalderen (1800 f.kr.).

15 Løkeberg kalkovn – På Løkeberg gård (16) var kalkbrenning en binæring til jordbruket. Løkeberg gård hadde kalkovn allerede i 1661. Ny ovn ble satt opp i 1843, men ble ikke tatt i bruk.

16 Pottemakeriet – Løkeberg lervarefabrik – Pottemakeriet ble bygget på østenden av Pottemakerbroen (17)/Presteviebroen nær kalkovnen. Det er ingen spor etter fabrikk, men den som leter, finner fremdeles gamle potteskår i elva nedstrøms Pottemakerbroen (17). Fabrikket ble senere flyttet til østenden av Kirkeveien der luttaket lå, og var i drift helt frem ca. 1950.

17 Sagfossen – Sagfossen er fossen ved Prestevien. Allerede i 1671 lå det en sag her.

18 Pottemakerbroen – Broen i Prestevien ble bygget i 1938, og fikk navnet etter pottemakeriet som lå på østenden av elva. Fundamentene etter broen ses ca. 10 meter oppstrøms dagens bro.

19 Løkeberg gård – Gården er fra 1700-tallet og er i dag privatbolig. Tidligere bebyggelse er nevnt allerede på 1500-tallet, og fikk senere navnet Øvre Løkeberg.

20 Nedre Løkeberg gård – Gården lå rett nordst for Kvernfossen (21).

21 Tidligere utløp for Nadderudbekken – Den murte «tunnelåpningen» på sørsiden av elva er det tidligere kunstige utløpet for Nadderudbekken.

22 Kvernfossen og kvernhuset på Løkeberg – Kvernhuset lå nedenfor Kvernfossen. Kvernen tilhørte gården Løkeberg (18), og er nevnt i forbindelse med en skylddeling i 1843. Løkeberg-brødrene Christen og Hans Christensen delte gården i Øvre og Nedre Løkeberg. Rester etter vannrenna og ruiner etter kvernhuset er synlige i dag.

23 Målestasjonene i Blomsterkroken – Navnet er etter et gartneri som tidligere lå ved Prestevien rett nord for målestasjonene. Bærum kommune har i dag to målestasjoner her.

24 Nadderudbekken – Nadderudbekken renner ut i Øverlandselva ved Blomsterkroken. Bare de nederste ca. 50 meterne er åpen.

25 Kloppa – Kloppa er i dag navnet på stedet og broen der gangveien går over elva. Navnet ble offisielt i 1971.

26 Edellevskogen – Mellom Engervjordet og Kloppa (24), langs elvas sørside, ligger et vakker løvskogsområde som er vernet som naturreservat.

27 Gryta – hoppbakke og akebakke – I dag er Gryta en populær akebakke om vinteren. Før og etter 2. verdenskrig lå det to hoppbakker her med ca. 15 meter hoppengle.

28 Enger gård – Den tidligere husmannsplassen, nevnt i skifte fra 1772 og med aner helt tilbake til middelalderen, ga navn til Engervannet og boligområdene rundt.

29 Engervannet – Vannet er smalt og langstrakt. Ved flo sjå strømmer saltvann opp i Ranne elv og ut i vannet. Ved fjære sjå blir det tyngre saltvannet liggende under det lettere ferskvannet. Engervannet har et spesielt brakkvannsmiljø med et rikt dyre- og planteliv.

30 Flyndrebukta – Flyndrebukta kan vitne om at det i tidligere tider var godt flyndrefiske her.

31 Saltvandsparken oppdrettsanlegg i Engervannet – Engervannet var, sammen med Hunnbøtt i Borge i Østfold, Norges første oppdrettsanlegg for laks og sjøørret i «saltvands». Yngel skulle slippes ut i Øverlandselva og etter et par år ville de gå ned i «saltvandsparken» i Engervannet og vokse seg store. Ved Engervannets utløp skulle et stempel hindre fisken i å komme videre ut i havet. De to-tre gamle stolpene på den lille øya i Engervannet er de siste synlige rester av denne saltvandsparken fra 1869.

MER INFO
Mer info er å lese i turbrosjeren Opplevelser langs Øverlandselva. Fås på Bærumsbibliotekene eller i digitalversjon fra QR-koden.

Rotary
Bærum og Lysaker

CENTRA

Lions
Bærum-Holmestrand
Bekkestua-Haslum
Øverlandsvassdraget

BÆRUM KOMMUNE

Tre slike store A1-skilt er satt ut. Ett ved P-plassen ved Øverland gård, ett ved utløpet av Engervannet og ett «midt i», ved Kverntangen .

Det er to typer benker som er satt ut:

*Tre robuste parkbenker fra Ødegård Sag er satt ut langs vassdraget.
Foto Martin Nickelsen*

*Fire hagebord (180 cm brede) med plass til minst 3 voksne personer på hver side.
Disse er levert av Dalelækken arbeidssenter (Asker). Foto Martin Nickelsen*

Syv A3-informasjonskilt er satt opp langs vassdraget i tillegg til de tre store A1-siltene.

Velkommen til ØSTERNBEKKEN

Østernbekken og Ilabekken

Østernbekken heter denne bekken som har sitt utspring fra Østernvann og nedbørsfeltet rundt. Den renner gjennom skogsområder fra Østernvann til Listua på Fossum. Der renner den så videre gjennom et jordbrukslandskap til den kommer til Grini Næringspark. Den renner så gjennom industriområdet og videre hit hvor du nå står. Her møter den Ilabekken. Videre renner så Østernbekken gjennom golfbaneområdet til Hagajordene der den møter Sæterbekken og sammen danner Øverlandselva.

Ilabekken er navnet på den lille bekken som renner inn fra nordvest her. Hovedløp heter Skutebekken noen hundre meter oppstrøms Ilabekken.

Østernvann er Øverlandsvassdragets hovedvannkilde, og ligger sentralt til i Bærummarka, et par kilometer nordvest for Fossum. Vannet ligger 215 meter over havet, og er et flott skogsvann som er et ettertraktet turområde både sommer og vinter. Mange gode skiløyper vinterstid, og skogstier og bademuligheter både i øst og sørenden av vannet. Østernvann er oppdemmet 10 meter, og var tidligere drikkevannskilden til befolkningen i Østre Bærum. Det var først på slutten av 1980-tallet at området ble frigitt for bading, fiske og annet friluftsliv.

Haga og Nordhaug golfbaner og Topp golf treningscenter. Haga golfklubbs 27 hulls mesterskapsbane

åpnet i 2003. Med Nordhaug golfklubbs 9 hulls bane og Topp golfs treningscenter og drivingrange vis-à-vis utgjør disse til sammen Norges største og mest komplette golfanlegg. Restauranten på Haga Golfklubb og kafeen på Topp golfsenteret er åpent for publikum.

Kilder: Lokalhistoriewiki, Wikipedia

Fra Østernbekken ved Ilabekken

Velkommen til SÆTERBEKKEN

Bakke bro over Sæterbekken ved Ankerveien

Sæterbekken heter bekken som renner her. Fra sin kilde i Sætertjernet ved Haslumseter kapell, er det mange småbækker som gir sitt bidrag på dens vei nedover til den møter Østernbekken og danner Øverlandselva. Dette elvemøtet er ca. 300 meter nedstrøms her du står nå.

Bakke bro er det mange som kaller broen her. I andre kilder er den beskrevet som Bakkebroen eller Bakkeløkkbroen etter husmannsplassen Bakken som lå vest for Sæterbekken.

Ankerveien heter veien du står ved nå. Dette er en gammel vei som ble anlagt 1791–93 av Peder Anker (1749–1824). Dette var en forbindelsesvei mellom Bærum Verk, som ble kjøpt av Anker 1791, Fossum masovn og stangiernhammer og Maridals-hammeren, der det lå en vannkraftdrevet stanghammer som banket jernet til stenger.

Saghytta (bildet), den lille stua som ligger i krysset Ankerveien–Murenveien, ca. 300 meter oppover langs Ankerveien i sørvestlig retning. Saghytta ble tidligere brukt som arbeidsbolig for de som jobbet på saga som lå langs Ankerveien 100 meter nærmere Sæterbekken. Her var en lokomobilsag som ble drevet av en flyttbar dampmaskin med kjele. Saghytta ble antagelig bygget på slutten av 1800-tallet og skal ha vært i bruk fram til 1980-tallet. Hytta ble tidligere av mange kalt for Pettersenhytta etter en fastboende der.

Haga og Nordhaug golfbaner og Topp golf treningscenter. Haga golfklubbs 27 hulls mesterskapsbane åpnet i 2003. Med Nordhaug golfklubbs 9 hulls bane og Topp golfs treningscenter og drivingrange vis-à-vis utgjør disse til sammen Norges største og mest komplette golfanlegg. Restauranten på Haga Golfklubb og kafeen på Topp golfsenteret er åpent for publikum.

Kilder: Lokalhistoriewiki, Wikipedia
Christensen, T. (1996). *Natur- og kulturminner i Bærummarka*. Bærummarkas Venner.

Fra Sæterbekken ved Bakke Bro

Velkommen til
SUMPSKOGEN

ØVERLANDSELVA

Sumpskogen ved Øverlandselva

Her, i Øverlandselvas øvre del, ligger et sjeldent skog- og elvemiljø som i Miljødirektoratets naturbase (naturbase.no) har fått A-verdi (nasjonalt viktig). I dette sumpskogsområdet er det et rikt fugle- og dyreliv, og i naturbasen er følgende å lese om området:

Lokaliteten ligger omkranset av golfbane og åkerland beliggende mellom Øverland gård og Haga. Kvalitetene til området består kort oppsummert av eldre løvskog på rik og fuktig grunn som tidvis blir oversvømmet, meanderende elvepartier, åpne fuktenger og noe eldre hagamarkskog på tørrere grunn. Summen av artsfunn, utforming og sjeldenheten i landskapet gir verdi som svært viktig (A-verdi) ...

Konklusjon for sumpskogen er at den har stor biologisk verdi, og bør beskyttes (Håland mfl. 1998) ...

... rike meanderende elvepartier med tilsluttet skog og med kantsoner mot kulturmark som til tider oversvømmes er sjeldne naturtyper i Norge som helhet. Vi har kun fragmenter igjen, og disse bør ivaretas uavhengig av golfbanebygginger ...

Haga og Nordhaug golfbaner og Toppgolf treningscenter. Haga golfklubb 27 hulls mesterskapsbane åpnet i 2003. Med Nordhaug golfklubb 9 hulls bane og Toppgolfs treningscenter og drivingrange vis-à-vis utgjør disse til sammen Norges største og mest komplette

golfanlegg. Restauranten på Haga Golfklubb og kaféen på Toppgolfsenteret er åpent for publikum.

Kilder: Miljødirektoratet (naturbase.no), Lokalhistoriewiki, Opplevelser langs Øverlandselva (Bærum Elveforum, 2019)

Summen av artsfunn, utforming og sjeldenheten i dette landskapet gir verdi som er svært viktig i Miljødirektoratets naturbase.no.

Fra sumpskogen i Øverlandselva.

Velkommen til
GAMLE ØVERLAND BRO

ØVERLANDSELVA

Gamle Øverland bro

Dette brostedet er fra middelalderen, og det er nevnt i biskop Jens Nilssons visitasbeskrivelse fra 1594. Dagens bro er oppført av Akershus amt i 1838 «ekte hvælv», og har vernestatus. Broen var kryssningspunkt for den gamle kongeveien til Ringerike. En kongevei var i Norge navnet på de første offentlige kjørbare hovedveiene anlagt på 1600–1700-tallet.

Pilegrimsleden går i dag over broen. Om Pilegrimsleden kan vi lese følgende fra Wikipedia:

Pilegrimsleden er et fellesnavn på flere turveier i Norge som fører fra forskjellige deler av landet til Trondheim og enkelte andre steder som ifølge katolsk tradisjon er hellige. Pilegrimsledene i Norge, også omtalt som St. Olavs-vegene, er turveier basert på tradisjonen for å dra på pilegrimsvandring (valfart) som oppstod etter Olav den helliges død i 1030, og fortsatte utover middelalderen. Ledene bindes sammen av natur- og kulturminner med religiøs tilknytning til middelalderen, samt minner knyttet til Olavs-arven.

Øverlandskvenna kaltes kvernen som lå i den vesle fossen nedstrøms for Øverlandsbroen.

Øverland sag lå ved Øverlandskvenna, men på østsiden av elva. Også Haug gård var delaktig i sagen. Både Haug og Øverland hadde mye skog, så sagbruket hadde stor betydning for gårdene.

Kilder: no.wikipedia.org/wiki/Pilegrimsleden, Lokalhistoriewiki, Arne Mohus (1996) – Husnøysplazier i Bærum, del 4, DigitaltMuseum (digitaltmuseum.no)

Bærum bibliotek, Bærumstamlingen

Torje Bøhler

Fra Gamle Øverland bro

Velkommen til
ÅSTERUD

ØVERLANDSELVA

BÆRUM ELVEFORUM

bærumelvtv.no

Vaskeplassen ved Åsterud

Vaskeplasser og Vannveien. Lengre før innlagt vann og vaskemaskin kom, ble klær og hjemtekstiler vasket i Øverlandselva. I 1912 la Anton Tschudi ut for salg 360 parseller på Haslum, og han hadde tenkt på klesvasken. To vaskeplasser ble opprettholdt. Den ene lå oppstrøms for broen ved Nesveien og den andre her på Åsterud, på noen svaberg ved det lille stryket ca. 75 meter oppstrøms denne plakaten. Den dag i dag kalles veien som går fra Haslum Terrasse, vestover/nedover til Vestliveien i retning denne vaskeplassen for Vannveien, selv om veien ikke bærer navnet formelt. Folk sluttet å vaske tøy i elva da den ble forurenset.

Navnet **Åsterud** ble bruk om området vest for Øverlandselva, på begge sider av Åsterudveien. Gården Åsterud lå antagelig øverst på jordet inn mot Åsterudveien vis-à-vis Åsterud barnehage. Dette var en middelaldergård som antagelig ble ryddet en gang mellom 1050 og 1350. Gården lå øde etter svartedauden (1349–1350), og var ikke i bruk i senmiddelalderen (1350–1600). I Paul Huitfeldts stiftsbok fra 1575 hørte Åsterud til Haslum kirke, som «en forsvunden gård, finnes senere som plads». Utover på 1700-tallet ble området brukt som hestehage og «engeland» der det ble dyrket høy. Senere ble Åsterud en husmannsplass under Østre Haslum Gård. I 1801 er det registrert bosettere her. Men om noen bodde her etter at husmann Martin Andersen (29 år) med familie er registrert her i 1875, er usvis. I dag er gården borte.

Kilder: no.wikipedia.org/wiki/Pilegrimstredet, Lokalhistoriewiki, Arne Møhus (1994) – Husmannsplasser i Bærum, del 4, DigitaltMuseum (digitaltmuseum.no), Store norske leksikon (SNL.no), Røgeberg Winge, H&K (1975), Haslum gienfort 60 år, Haslum vei.

Vaskeplasser ved elven, ca. 1880. (Arne Møhus, 1994)

(per O. Væring Eftt. AS)

Rotary Bukkesten Eikemarkta Fornbu og Lysaker

CENTRA Gruppen

Lions LC Eikemarkta-Hosle LC Bukkesten-Haslum LC Bærum/Vardanda

BÆRUM KOMMUNE

••• = 5,5 km tursti/ turvei

Fra vaskeplassen på Åsterud

Velkommen til
POTTEMAKERBROEN

ØVERLANDSELVA

BÆRUM ELVEFORUM

bærumelvtv.no

Pottemakerbroen og Sagfossen

Tidligere aktivitet i området har gitt opphav til navn som nå er i ferd med å forsvinne. Vi snakker om navn som Pottemakeriet, Pottemakerbroen, Sagfossen og Sagjordet.

Løkeberg kalkovn. På Løkeberg gård, som på mange av gårdsbrukene i Bærum, var kalkbrenning en binæring til jordbruket. Kalkbrenning har tradisjoner tilbake til 1300-tallet og Løkeberg gård hadde kalkovn allerede i 1661. Da Løkeberg gård ble delt i 1843 ble det satt opp en ny kalkovn rett på andre siden av elven her ved skittet. På grunn av uenigheter om kalksteinsbruddene ble den aldri tatt i bruk.

Pottemakeriet (Løkeberg lervarefabrik) ble bygget av Torvald Hansen på Nedre Løkeberg ca. 1883, og lå på nordøstsiden av Presteveibroen. Det er ingen spor etter fabrikk, men den som leter kan fortsatt finne gamle røde potteskår i elva nedstrøms for broen, faktisk så langt ned som nedenfor Kloppa. Fabrikkene ble senere flyttet til østsiden av Kirkeveien, der leirutaket lå, og var i drift helt frem ca. 1950.

Pottemakerbroen i Presteveien ble bygget i 1838, og fikk navnet etter pottemakeriet. Broen var opprinnelig en hvelvbro av gråstein, med rekkverk av smjern. Den forvirket raskt fordi den var bygget av kalkholdig stein. Fundamentene etter pottemakerbroen kan fortsatt ses rett oppstrøms for dagens Presteveibro. Dagens bro ble bygget på 1960-tallet i forbindelse med omlegging av veien.

Sagfossen er det gamle navnet på fossen under Presteveibroen. Saga som lå her tilhørte Løkeberg gård og er beskrevet allerede i 1611. Flata på vestsiden rett nedenfor fossen het Sagjordsløkka, og sletteområdet på østsiden nedenfor fossen het Sagbråten. Jordet der Blomsterkroken er i dag ble kalt Sagjordet.

Kilder: Lokalhistoriewiki, Arne Møhus (1997), Stadsrønnen i Bærum

Pottemakerbroen i Presteveien, ca. 1838. (Arne Møhus, 1997)

Rotary Bukkesten Eikemarkta Fornbu og Lysaker

CENTRA Gruppen

Lions LC Eikemarkta-Hosle LC Bukkesten-Haslum LC Bærum/Vardanda

BÆRUM KOMMUNE

••• = 5,5 km tursti/ turvei

Fra Pottemakerbroa og Sagfossen ved Presteveien.

Velkommen til
KLOPPA

ØVERLANDSELVA

Kloppa naturreservat

Kloppa er i dag navnet på stedet og broen der gangveien går over elva litt ovenfor dette skiltet. En eldre bro lå oppstrøms for dagens bro. En «klopp» viser til der en eller flere trestammer eller steinheller er lagt tvers over et vannløp, og navnet antyder at stedet har en lang historie. Hvor den gamle kloppen lå er ikke kjent.

Kloppa Naturreservat. Dette vakre løvskogsområde mellom Engerjordet og Kloppa ble vernet som naturreservat i 2019. Fra verneforskriften kan vi lese at

Formålet med naturreservatet er å bevare et skogområde som representerer en bestemt type natur og som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det inneholder kalk- og lågurtfuruskog, samt kalkrik alm-lind-hasselskog, med godt potensiale for forekomst av mange truede og sjeldne arter knyttet til slike skogmiljø. Området har også særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er en viktig fugle- og viltbiotop.

Området har et svært rikt fugleliv. En rusletur en solfylt vårdag vil gi flotte naturopplevelser i et kor av fuglesang. Vinterstid kan man se fossekallen, Norges nasjonalfugl, dykke etter en matbit i de åpne partiene i elva.

Her får naturens utvikle seg på egne premisser, og det er derfor knyttet strenge bestemmelser til bruk av området.

Generelt skal man naturligvis ikke gjøre noe som forringer verneverdiene i området, og da gjelder at:

- vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse
- dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet
- bålbrenning er forbudt
- motorisert ferdsel er forbudt
- utenom turvei er bruk av sykkel samt ridning forbudt

Kilder: Lokalhistoriewiki, lovdata.no, Opplevelser langs Øverlandselva (Bærum Elveforum 2019)

Rotary Bærum/Lindås
Eikemarka Fjell og lysaker

CENTRA Gruppen

Lions LC Eikemarka-Hosle
LC Bakkestua-Hoslum
LC Bærum/Vardanda

BÆRUM KOMMUNE

*** = 5,5 km tursti/ turvei

Fra Kloppa naturreservat ved/nær Engerjordet.

Se også årsrapporten til Øverlandsvassdragets Venner nedenfor.

Sti langs Isielvas vestsida

Høsten 2020 ble første delprosjekt av tre fullført og gjennomført av BEF på lokal dugnad for nederste parti fra Wøien eikeallé opp til Holma bro ved nedre del av ny Lommedalsvei. Bærum kommune bidro her aktivt med hjelp mot grunneiere og hjelp med enkel gangbro over Tanumbekken for å få realisert stien.

Videre planer for stiprosjekt to mellom Holma bro opp til Veidekkebroen ble det påbegynt med en traseplan og merkestikking våren og høsten 2021. Fullføring med traseoppdydding og endelig merking ble dessverre stanset ved at BEF ikke hadde de nødvendige avtaler med flere grunneiere langs traseen. Bærum kommune hadde dessverre ikke den nødvendige kapasitet for å få gjort dette som ved første delprosjekt. BEF forsøker derfor å få til en avtale for å få realisert dette denne vinteren, og at prosjektet kan fullføres i løpet av sommerhalvåret.

Siste stidelsprosjekt blir senere planleggelsen av sti fra Årenga ved Nybrua opp langs østsiden av lokalbebyggelse og Isielva opp til Smedhølen. Videre herifra koble seg til lokal turvei opp langs gamle Jutulsletta forbi Jutulhuset og opp til Bjørumveien.

Per Håkon Nervold

Befaringer

Vi har ikke arrangert befaringer langs vassdrag i 2021.

Vanndirektivet

Vannforskriften er et lovverk som setter miljømål for vann og vassdrag, definerer overvåkingsprogrammer, setter kriterier for vurdering av økologisk og kjemisk vannkvalitet og setter tidsfrister for tiltak og forbedringer av vannmiljø der dette avviker fra god kvalitet.

Vannforskriften deler inn arbeidet i vannregioner og vann og vassdrag i Bærum kommune faller inn under arbeidet til Innlandet og Viken vannregion. Arbeidet er knyttet til vannregionens «Regionalt Tiltaksprogram» og «Regionalt Handlingsprogram» som rulleres i seksårs bolker. Planer for perioden 2022-2027 ble vedtatt på fylkestinget i desember 2021 etter en omfattende høringsrunde. Vi har tatt del i utvikling av Tiltaksprogram og Handlingsprogram for planperiode 2022-2027. Dette er tunge og viktige prosesser, som involverer mange enheter i Bærum kommune, grunneiere og næringsdrivende, fylkeskommunen og staten.

Vi har løpende vurdert innsamlede overvåkingsdata, tilgjengelig i «Vann-nett. Vi er glad for at kommunen tar en aktiv rolle i arbeidet med å bedre forståelsen av vannkvalitet og økologisk tilstand i aktuelle vassdrag hvor behov for tiltak vurderes. Bærum Elveforum har bidratt utfra vår kompetanse i slike vurderinger.

Les mer om Vannforskriften (klikk på figurene under):

Ryddedugnad langs Øverlandselva 2 ganger pr år

Vi har jobbet med å koordinere ryddearbeidet med Rotary-klubbene fra Eiksmarka, Bekkestua og Fornebu/Lysaker. De tre Rotary-klubbene har i år foretatt disse ryddingene. Bærum Elveforum har instruert klubbene om hvordan det skal ryddes ved å lage detaljerte ryddekart og ditto ryddeinstrukser. Eiksmarka Rotary Klubb ryddet fra Grini Næringspark til broa ved Gamle Ringeriksvei (Øverland). Herfra overtok Bekkestua Rotary Klubb ansvaret og ryddet ned til Bærumsveien. Herfra og ut til Engervannet ryddet Fornebu og Lysaker Rotary Klubb. Ryddingen av hele strekket fra øverst i Grini Næringspark og helt til Engervannet har blitt foretatt både vår og høst.

*Per Ingvar Johnsen (t.v) og Tom Rune Nilsen (t.h.) fra Bekkestua Rotary klubb i aksjon.
Foto: en tilfeldig forbi passerende*

Ryddedugnad langs Isielva og Lomma 1 gang pr år (høst)

Vi har engasjert Asker og Bærum unge Venstre til å organisere arbeidet med "Rydding i og langs Isielva og Lommas nedre del fra Glitredammen til elvemøtet" med flere av de politiske ungdomspartiene i Asker og Bærum. Det var representanter fra unge H, Rød Ungdom og Unge Venstre.

Noen rydderapporter

Hei.

Da står posene nedenfor glassverket skole.

Det er ingen store ting vi ikke fikk tatt med, men det var noe søppel vi ikke kunne hente fordi det var for bratt eller fare for å falle i elva. Vi sorterte i to poser, det var ikke så innmari mye søppel heldigvis, men vi tror at det kanskje var søppel vi ikke så pga alt løvet som har falt på bakken.

(Ingen av oss hadde kommuneposer, men vi brukte gjennomsiktige sekker)

Elias Siebke Branæs, Silja fra Rød Ungdom

Hei, Terje. En hektisk skolehverdag har forhindret meg i å svare på mail før nå. Jeg (Vera Alida Ravndal) Ryddet "L2" torsdag kveld forrige uke på vegne av Unge Venstre. Her er noen bilder av meg "in action".

Jeg synes leveryddingen gikk fint. Nå skal det sies at flere av områdene var brattere enn det jeg antok før jeg begynte, noe som førte til at jeg måtte snu et par steder. Det er blant annet svært problematisk å komme seg ned på venstre side av bra ved startpunktet, både pga gjæret, men også fordi det var så hinsides bratt. Det er kanskje også å foretrekke å rydde i en del av året hvor det ikke blir like fort mørkt og er mindre løv på bakken enn sent om høsten. Men alt i alt gikk det bra og vi fikk ryddet godt. Det var i tillegg et par større objekter i vannet som vi tok bilder, som Mathilde har lagt ved i sin mail til deg. Søppelsekkene satt vi foran et rødt stativ ved idrettsplassen/lekeplassen der hvor løypen sluttet.

Hei,

Hanna og jeg har nå fått ryddet langs L1. Vi gjorde vårt beste, men noen steder var det såpass bratt og/eller tett busk at vi dessverre ikke kom til. Det var mindre søppel enn vi hadde trodd, men noen steder var det en del plaststrimler (fra gamle plastposer) og lignende. I elva var det to skilt vi ikke fikk opp og noen treplanker (se tre siste bilder).

Hei Terje!

Håper du har det bra! Jeg beklager denne sene mailen. Det ser ut som den forrige jeg sendte havnet i utkast. Her kommer den!

På søndag, den 31. oktober, tok Bærum Unge Høyre turen til Isielva, og plukket søpler. Vi ryddet fra Nypefoss bru til den broen rett etter Al-Noor Moske. Fra Nypefoss bru til Skui Skole var det veldig lite søppel, mtp det er sannsynligvis veldig få som går der pga vanskeligheten, men fra Skui Skole til Al-Noor, samlet vi nesten to fulle poser. Søplene var ganske uforventa, ting som puter, dekk osv. Det tok oss et par timer, men vi klarte det 😊 Vi hadde det kjempegøy sammen!

Med vennlig hilsen

Farhoud Falahatimarvast

Leder i Bærum Unge Høyre

*En glad ryddegjeng fra unge-H:
Farhoud Falahatimarvast (foran), Sondre
Sandøy og Felicia Fransson i aksjon*

Her ryddes det langs Isielva

Bekjempelse av skadelige fremmede arter

Følgende er gjort i 2021:

- Forsøk med å legge en lystett duk over et ca. 200 m² stort område
- Noe erfaringsutveksling med Skogsstyrelsen i Uddevalla og Länsstyrelsen Västra Götaland
- Instruert greenkeeper om å sprøyte område nærmest elva.

En lystett duk ble lagt over et område på ca. 200m². Foto Terje Bøhler.

Tiltaket med lystett duk var dessverre ikke så vellykket som vi håpet. Greenkeeperen på Haga golf fikk ikke sprøytet i år, men planen er nå at hele området skal klippes og sprøytes i 2022. En plan for videre arbeid er på plass.

Tjernsmyrtjern

Våren 2021 fant Irene Elgtvedt fra Norsk Zoologisk Forening en god forekomst av storsalamander i det snart gjengrodde Tjernsmyrtjern. Sammen med Morten Bergan i Naturvernforbundet i Bærum hadde hun møter med Statens Vegvesen. Bærum Elveforum hadde flere befaringer på Tjernsmyra med folk fra Bærum kommune. Bærum kommune engasjerte Naturrestaurering for å oppdatere rapporten om biomangfold på Tjernsmyra som BioFokus gjennomførte i 2013. Lysaker Vel og Østre Stabekk Vel inviterte velmedlemmer til en bli-kjent-dag. Sparebankstiftelsen og Viken Fylkeskommune har bevilget betydelige midler til gjenåpning av tjernet. Naturvernforbundet i Bærum har bidratt med midler slik at Irene kan kontakte mulige representanter fra det omkringliggende næringslivet for å be om ytterligere sponsormidler. Bærum kommune vil ha en avklaring med SVV om fordeling av oppgaver seg imellom, og vil tidlig i 2022 inngå en samarbeidsavtale med Bærum Elveforum.

Bo Wingård

Elveoppsyn

Oppgavene til Bærum Elveforums elveoppsyn er å gå elva minst en gang på våren og en gang på høsten (men helst oftere), og informere om ulovligheter og uønskede situasjoner som har oppstått. Slike kan være inngrep i kantsoner, utslipp og avfall.

Elvegruppens arbeid

Seks elvegrupper er med i Bærum Elveforum: Engervannets Venner, Jarmyras Venner, Lysakervassdragets Venner, Mølladammen Restaureringsprosjekt, Skallumdammens Venner og Øverlandsvassdragets Venner.

Engervannets Venner (EvV)

Det er blitt gjort følgende i 2021:

- Dugnad 19/4 -21 plukket søppel
- Fuglekasse-dugnad 19/4
- Ryddet utsikt til flåten 1/10-21
- Møte med Vårt Sandvika 25/10-2021 og med Bærum Elveforum.
- 3 styremøter

Jarmyras Venner

VA-separeringsprosjektet går bla ut på en omfattende fornyelse og separering av det kommunale AF-ledningsnett mellom Bærumsveien i nord og Ringstabekk stasjon i sør. AF-ledningsnett betyr «avløpsledninger-felles», noe som innebærer at overflatevann og spillvann/kloakk fra husholdningene går i samme rør, noe som tidvis gir for mye vann i kloakken.

Det ble gitt en ganske fyldig omtale av bakgrunnen for prosjektet i årsmeldingen for 2020, så her blir det en oppdatering som bla viser at ikke alt har gått på skinner. Røropplegget som er fra 1950-årene viste seg å være i til dels i svært dårlig forfatning. Bedre ble det ikke av at rørene lå delvis i motbakke. Et enda større problem har vært at myrgrunnen under de nye rørene ga etter, selv etter innsprøyting av store mengder kalk og sement i grunnen. Deler av rørene måtte derfor tas opp igjen, og det blir trolig på flere områder nødvendig med spunting og fundamentering ned til fjell, noe som vil medføre en betydelig forsinkelse og fordyring av prosjektet.

Jarmyras Venner (JV) har fått en rekke spørsmål fra medlemmer/beboere, og har vært i jevnlig kontakt med kommunen. Dette ikke minst om en rekke forhold som gjelder den nesten 500 meter lange bekken som er gravd fra kunstgressbanen og fram til Tjernsrudtjernet. Det er nok denne bekken som er av størst interesse for elveforumets medlemmer. JV tok tidlig skriftlig opp spørsmålet med kommunen om hva slags «kledning» bunn og sidekanten av bekken skulle ha for å hindre erosjon og utvasking i den myke myrjorda og dermed oppfylling med slam i Tjernsrud-tjernet. Svaret var at en ikke skulle ha noe dekke, kanskje bortsett fra en rad med singel i bunnen. Etter første snøsmelting kom det klart fram at selv beskjedne vannmengder gravde seg både ned i bunnen og inn i sidene. Det er nå besluttet - og delvis utført - at både bunnen og sidene i bekken skal dekkes med grove naturfiber-nett. JV har også spurt om hvordan en har tenkt å hindre at bekken gror igjen med store mengder ugress som brennesle, skvallerkål og burot som trives utmerket på myra. Svaret er at det skal slås en gang i løpet av sommeren, men ikke noe om hvordan det som slås evt skal fjernes

JV her også tatt opp med kommunen det uforståelige i å grave en 6-7 meter bred og 2 meter dyp bekk gjennom en myr hvor grunnvann-speilet ligger på 0,6 til 1 meters dyp. Det er jo det samme som å grøfte/drener myra, noe som knapt nok er tillatt etter dagens regler. For å minske dreneringen har det nå blitt tilkjørt store mengder jord til bekken for å heve bunnen. Det har også blitt lagt ut store matter med vannplanter og noen rader med rullestein. Resultatet er blitt at det i bekken har samlet seg en suppe av gjørme, «gammelt» myrvann og gulgrønne algevekster. Mange har uansett dette forsøket på forbedring, uttrykt stor bekymring for ytterligere setningsskader i området fordi bekken senker grunnvannstanden i hele Jarmyra-området. Bekymringen blir ikke mindre av at flere av forsikringsselskapene ikke dekker en rekke skader forårsaket av setninger. Dette selv om skadene er så alvorlige at grunneieren får offentlig pålegg om utbedring.

Bekken er anlagt for å ta imot vannet fra bekker som i dag er lagt i rør og ledet inn i kloakken og i første rekke den bekken som tidligere kom ned ved fotgjengerovergangen mellom Bærumsveien 113 og 115. Denne tilkoplingen er nå utsatt til at også bekker i rør som kommer ned ved lyskrysset Bærumsveien/Vollsveien skal koples til. På spørsmål om når det

skal skje, så var svaret at «det må sees i et tiårs-perspektiv» (!?). Tanken på hvordan det gjørmefylte og trolig tilgrodde bekkefare vil bli seende ut i ti år framover uten annen vannføring enn drenering av myra, er ikke hyggelig.

Det er satt opp et tregjerde på begge sider av bekken, og det er plantet busker og trær langs begge sider av bekken. Turstien langs bekken er oppgradert og det er anlagt 3 klopper for kryssing av bekken.

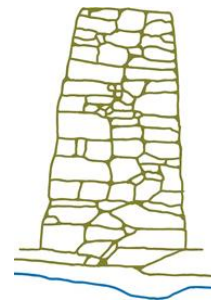
JV har en hyggelig kontakt med prosjektledelsen, som svarer etter beste evne på de spørsmålene som tas opp. JV har imidlertid fått mange henvendelser fra medlemmer og andre med spørsmål om hvilken kompetanse kommunen egentlig har på myr. For noen år tilbake ga kommunen skriftlig beskjed om at det var en rekke spørsmål JV hadde stilt, som de ikke kunne svare på da de manglet kompetanse på myr . . .

Kommunen har en egen nettside hvor det skal legges inn oppdatert informasjon om prosjektet, baerum.kommune.no/tjenester/vann-og-avlop/prosjekter/vann-og-avlop/jarmyra/

Jan Andersen Gott

Lysakervassdragets Venner

Lysakervassdragets Venner utarbeider egen årsrapport, se foreningens hjemmesider: <http://www.lvv.no/>

Mølladammen Restaureringsprosjekt

I 2021 har vi fortsatt arbeidet vårt med å rydde og tilrettelegge langs elvas vestside. Stien har nå nådd det smaleste punktet mellom elva og Lommedalsveien, og vil kreve tilrettelegging i kanten av elva for å fortsette. Her vil vi utarbeide en projektskisse til BK. Vi har også avholdt en befaring med BKs vassdragsinspektør og kulturminneansvarlig for å se på fremdriften og videre arbeid.

Fortsatt har ryddedugnadene vært noe redusert av smittehensyn, men vi har på tross av dette gjennomført flere dugnader og levert betydelig med søppel. Det begynner å bedre seg, men tilfanget av søppel er stort, særlig i flomperioder. Vi har også fjernet betydelig med drivgods fra elveløpet, som har blitt lagt langs stien og brytes sakte ned. Søppel har blitt samlet inn og levert løpende.

Vi har utplassert ett bord og to sittebenker i området høsten 2021, som vil få sin endelige plassering så fort snøen slipper taket, og vi har omsøkt flere prosjekter hos DNB, ett for kurs i kulturminnerestaurering og ett for å gjøre rehabilitering for badeplassen.

De nye fuglekassene i området virker å ha hatt god effekt i nærmiljøet, det er et enormt fugleliv langs elva.

Vi har også etterlyst rehabilitering av den eksisterende damkonstruksjonen der vannføringen når går rett gjennom bunntappeløpet, men så langt har grunneier ikke besvart henvendelsene.

Naturfestivalen la ett arrangement til Mølladammen, der vi avholdt en befarings og fortalte litt om både historie og framtidige planer for området med mange deltakere. Vi håper å gjenta dette også neste år.

Dugnadene har totalt sett skapt i størrelsesorden 150 timers frivillig innsats i området i 2021.

Anders Anker-Rasch

Det kan være vanskelig å se for seg hvordan området så ut før elva fikk herje fritt. Mange år uten skjøtsel har gjort det verre å se hva som skjuler seg under all jorden og trevirke

2. september arrangerte Bærum Naturfestival (Bærum Elveforum) omvisning ved Mølladammen. Utført dugnadsarbeid ble vist frem. Planer for videre arbeid med sti elvelangs mot Bærums Verk og tilrettelegging for bading og rekreasjon rundt fossen og mølla ble presentert.

Øverlandsvassdragets Venner (ØVV)

2021 var det første hele driftsåret for foreningen. Vi gikk inn i året med ca. 40 medlemmer og når høsten kom hadde vi nesten 100! Dette skyldes bl.a. at støtteapparatet til Bærum Elveforum (BEF) kom inn. Tiltak planlegges for å få inn flere, særlig oppsittere langs vassdraget.

I henhold til vedtektene ble årsmøtet 2021 avholdt i slutten av april i Toppgolfs lokaler. Ingen store saker var oppe og styret ble gjenvalgt.

ØVV var, som i året før, delaktige i flere prosjekter i regi av BEF, bl.a. "benker og Skilt"-prosjektet langs Øverlandselva/Vassdragsleden. Prosjektet ble avsluttet i mai, før Vassdragsleden formelt ble åpnet den 22. juni med varaordføreren i spissen. 10 kulturminneskilt og syv benker var på plass. Ytterligere to benker er supplert på tampen av året. Støttespillere, både økonomisk og "med hånd" var tre lokale Rotaryklubber og tre tilsvarende Lions-klubber.

Vassdragsleden/turveien/stien fra Sandvika til Øverland ble, som den første strekningen i Turistforeningens nye prosjekt "Urban Stimerking", blåmerket i september med aktiv deltagelse av ØVV/BEF. Ordet "Vassdragsleden" ble – som ønsket av BEF - brukt på skiltene ved Sandvika og ved Øverland. Turlaget planlegger etter avtale med kommunen å blåmerke flere grønne korridorer fra sentrale områder til marka på samme måte.

ØVV og BEF har også i 2021 samarbeidet i saken om de mange golfballene i terrenget mellom drive rangen ved Toppgolf/Haga og Øverlandselva. ØVV hadde tre dugnader og samlet inn 30.000 baller (som Toppgolf kunne bruke pånytt) samt en profesjonell opptelling av "overflateballer" på et oppmålt 5x5 m aktuelt nedfallsområde bak nettet. Over 400 baller ble funnet i gresset på de 25kvm. Hele nedslagsområdet er over 10.000 kvm. I tillegg til tidligere klare innsigelser fra BEF til kommunen, håper man etter dette siste funnet å se nye mer resolute opprydningskrav til golfklubben/grunneier.

ØVV støtter sterkt prosjektet BEF foreslår med å få den gamle kverna tilbake til Øverlandselva. Det antas å komme i gang i 2022 etter formalitetene er på plass.

ØVV har bidratt som guide i elvevandring langs elva som en del av "Bærum Naturfestival".

Martin Nickelsen

2021 var et år med mye av det vanlige som kontinuerlig søppelplukking og rydding rundt Skallumdammen med turstier på Skallum.

En ekstra dugnad ble 22-25 april gjennomført ved sør-enden av turstien på Skallum. Privat hageavfall og bygningsmaterialer har i mange år blitt dumpet der ulovlig. 20 m³ leid container og mange små og store frivillige gjorde at området ble pent igjen.

Innsamling av penger for å kunne grave opp Skallumdammen slik at det blir bedre trivsel for mennesker og dyr fortsetter. Samtaler og befaringer med involverte parter som grunneier og Bærum kommune (BK) foregår, de vet godt at gravejobben klarer ikke SDV økonomisk alene. Når det gjelder lovnader i fra BK om at de skal komme med skiltutkast for alle innganger til Skallum og div maser vi litt og håper det beste.

Eivind Mathisen

